

Český statistický úřad

Vývoj ekonomiky České republiky v 1. pololetí 2012

13. září 2012

Shrnutí

- Světová ekonomika v prvním pololetí 2012 zpomalila svůj růst. Ztrátu tempa globálního HDP ovlivnil hlavně zpracovatelský průmysl. Podle předstihových indikátorů pro 3. čtvrtletí 2012 má však dynamika světové ekonomiky po ztrátě tempa z prvního pololetí opět mírně zesílit.
- Evropská ekonomika sice není v technické recesi, ale ve 2. čtvrtletí 2012 již vykázala meziroční i mezičtvrtletní pokles (hlubší v eurozóně než v EU 27). Ekonomiku ČR to poznamenalo oslabením dosavadních temp vývozu, dovoz naopak trpěl slabou domácí poptávkou. Čistý vývoz se tak stal už čtvrté čtvrtletí za sebou jediným pozitivním přispěvatelem k růstu české ekonomiky, výdaje na konečnou spotřebu i hrubá tvorba kapitálu její výkonnost snižovaly.
- Výkonnost české ekonomiky se v pololetí zhoršila, ve 2. čtvrtletí klesala třikrát rychleji než ekonomika EU. Pokles domácí poptávky byl ve 2. čtvrtletí oproti průměru za EU 27 více než dvakrát hlubší, v 1. čtvrtletí téměř čtyřikrát hlubší.
- HDP¹ České republiky se v 1. pololetí 2012 snížil meziročně o 0,8 % při prohloubení poklesu o 1 % ve 2. čtvrtletí proti meziročnímu poklesu o 0,5 % v 1. čtvrtletí. Mezičtvrtletně byl HDP o 0,2 % nižší než v 1. čtvrtletí, v němž na pokles o 0,6 % působily mimořádné vlivy. Vývoj ve 2. čtvrtletí byl prakticky u všech výdajových složek HDP horší než v 1. čtvrtletí, výjimkou bylo jen zmírnění propadu tvorby hrubého kapitálu a nárůst dovážených služeb. Výrazný mezičtvrtletní růst investic byl ovlivněn i srovnávací základnou.
- V pololetí výkonnost odvětví podle hrubé přidané hodnoty stagnovala, ve 2. čtvrtletí však již zaznamenala pokles o 0,3 %. Nejlépe si v 1. pololetí vedl zpracovatelský průmysl, i když jeho přírůstek o 5,7 % byl v meziročním srovnání (+10,5 %) jen zhruba poloviční. Pololetní propad stavebnictví (-9,9 %) se proti stejnému období roku 2011 (-5 %) prohloubil. Úspěšnější ve 2. čtvrtletí proti výsledku v 1. čtvrtletí byly kromě peněžnictví a pojišťovnictví jen veřejné služby, kde hrubá přidaná hodnota dále narostla, a odvětví informačních a telekomunikační činností, které dokázalo ztlumit předchozí propad stejně jako zmíněné odvětví finančních služeb.
- Zaměstnanost podle statistiky národního účetnictví ve 2. čtvrtletí vzrostla díky přírůstkům podnikajících osob, počty zaměstnanců se snížily. Obecná míra nezaměstnanosti zůstala meziročně na 6,8 %, volných pracovních míst přibýlo a jejich počet přesáhl 40 tisíc. Reálná mzda v podnikatelské i nepodnikatelské sféře v pololetí klesla o 0,7 %.
- Vnější ekonomické vztahy České republiky se v pololetí podstatně zlepšily. Běžný účet platební bilance skončil v přebytku vlivem nižšího odlivu dividend a zvýšeného přebytku obchodní bilance, který způsobily slabé dovozy. Příliv přímých investic byl meziročně jen nepatrně nižší. Ve 2. čtvrtletí se dále prohloubil pokles dynamiky dovozů i vývozu zboží.
- Spotřebitelské ceny rostly po celé první pololetí rychleji než v EU, taženy cenami potravin zejména v 1. čtvrtletí. Ve 2. čtvrtletí jejich růst meziročně mírně zpomalil.
- Tempo úvěrů domácnostem dále oslabilo, po dvou čtvrtletích zrychlujícího růstu se dynamika úvěrů firmám znovu snížila. Podniky hromadily hotovost a vklady na běžných účtech, naopak přírůstky vkladů domácností již slábly.
- Pololetní deficit státního rozpočtu byl meziročně hlubší vlivem meziročního poklesu objemově nejvýznamnějších daní, jejichž inkaso se zlepšilo až v letních měsících.

¹ Pokud není uvedeno jinak, jsou data o HDP a jeho složkách uvažována v reálném vyjádření a v očištění o sezónní a kalendářní vlivy, a to i v komparacích s EU.